

Hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen
Helen Persson
helen.persson@regionjh.se

Hälso- och sjukvårdsnämnden
HSN/664/2025
2025-05-15

Revidering av egenavgift för speciallivsmedel

Ärendebeskrivning

Norra sjukvårdsförbundet har gett RSG Läkemedel i uppdrag att göra en nulägesanalys över riktlinjer och regionernas aktuella kostnader för speciallivsmedel (nutritionsprodukter).

Det konstaterades att kostnaderna för dessa produkter ökat rejält de senaste åren men egenavgifterna har inte reviderats sedan 2016, förutom i Jämtland Härjedalen som har räknat upp sina avgifter procentuellt vid några tillfällen och har därför något högre avgifter än övriga Norrlands regioner i dagsläget.

RSG Läkemedel föreslog tillskapande av en arbetsgrupp, RAG Nutrition, med representation från respektive region för översyn och framtagande av förslag på nya egenavgifter. Grupperingen föreslogs även bevaka utredningsförslaget till ny lag om subvention av speciallivsmedel till barn.

Arbetsgruppen RAG Nutrition har nu utarbetat ett förslag på nytt regelverk och reviderade egenavgifter. Förslaget innebär att ändra nuvarande regelverk där man utgår från patientens uppskattade energibehov till att i stället förskriva den mängd energi (kcal) som patienten behöver, vilket gör att det blir mer rättvist för patienterna. Det blir enklare för förskrivarna att göra likvärdiga bedömningar och det kommer minska behovet av kompletterande anvisningar.

Nuvarande avgiftsnivåer bedöms utifrån kosttilläggets energiinnehåll på nivåerna "Tilläggnutrition" och utifrån patientens energibehov på "Halv-" och "Helnutrition". Regionerna har lokalt utarbetade kompletterande anvisningar till regelverket som till viss del skiljer sig mellan regionerna.

Förslaget innebär inga höjda egenavgifter för barn och ungdomar 0–17 år.

Övergång till vuxennivå föreslås vara vid 18 år, vilket är i likhet med befintliga regler i Jämtland/Härjedalen och övriga regioner i landet.

- RAG Nutrition föreslår en mer moderat höjning initialt, för att fortsättningsvis höja egenavgifter mer regelbundet, förslagsvis vart tredje år.
- RAG Nutrition föreslår också regionerna att tillämpa samma åldersspann.

NRF beslutade 2025-03-27, §12 att föreslå regionerna att anta förslag om revidering av egenavgifter för speciallivsmedel och åldersspann.

Förslag till ändrade egenavgifter föreslås gälla från och med 2025-07-01:

Avgiftsnivå	regler	Energimängd	Nuvarande egenavgift RJH	Ny egenavgift
Barn och ungdomar				
Barn 0–15 år	statligt reglerad	Oavsett energimängd	120 kr	120 kr
Ungdomar 16-17år		Oavsett energimängd	120 kr	120 kr

Vuxna fr o m 18 år		Speciallivsmedel med energiinnehåll motsvarande	Nuvarande egenavgift RJH	Ny egenavgift
Nuvarande benämning	Ny benämning			
Tilläggsnutrition1	Nivå 1 (min nivå)	≤ 400 kcal	266 kr	350 kr
Tilläggsnutrition 2	Nivå 2	> 400 < 1000 kcal	426 kr	600 kr
Halvnutrition	Nivå 3	≥ 1000 < 1500 kcal	958 kr	1100 kr
Helnutrition	Nivå 4 (max nivå)	≥ 1500 kcal	1915 kr	2100 kr

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag Förbundsdirektionen NRF 2025-03-17, § 12 Revidering av egenavgifter för speciallivsmedel

RAG Nutrition 2025-01-15, Förslag på reviderade egenavgifter för speciallivsmedel 2025

Regiondirektörens förslag

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår regionfullmäktige

1. anta förslaget om revidering av egenavgifterna för speciallivsmedel och att åldersspannet ska vara lika som övriga regioner inom Norra sjukvårdsförbundet.
2. Reviderade egenavgifter börjar gälla från och med 2025-07-01.

I tjänsten

Sara Lewerentz
Regiondirektör

Johan Palm
Hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen

Utdrag till

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Divisionscheferna

Joakim Rödin, Avdelningschef Regionservice

Johan Palm, Avdelningschef hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen

Jessica Isaksson, projektledare RAG Nutrition, HOSPA

Anna-Karin Sjöberg, nutritionsansvarig dietist, Medicinmottagningen

Helen Persson, Avgiftssamordnare, HOSPA

